

КРКА, д. д., Ново место

ФИРИБГАРЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ, АНИҚЛАШ ВА ТЕРГОВ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМ

Ишлаб чиқилган:

Тузилмавий бўлима

Исми ва фамилияси

Имзоси ва санаси

Молия бўлими

Марьета Пирц

Юридик хизмати

Барбка Рус Крумберггер

Маъқулланган:

Тузилмавий бўлима

Исми ва фамилияси

Имзоси ва санаси

Фаолиятнинг белгиланган талабларга мувофиқлигини таъминлаш бўйича ваколатли шахс
Грегор Редек

Кадрлар сектори

Дори Силвия Горенц

Бошқарув кенгашининг ваколатли аъзоси

Давид Братож

Тасдиқланган

Сана

Компания бошқаруви

«КРКА, д. д., Ново место» бошқарувининг йигилишида ...сонли қарор билан 15.07.2020 куни тасдиқланди

Кучга кириш санаси: 1. 8. 2020

Олдинги нашрлар	
Нашр	Ўзгартиришнинг таърифи
Бошқарув кенгашининг ...сонли қарори	Ҳар 2 йилда мунтазам текшириш. Мазмуни мос келади, компаниядаги жараёнларни жорий ташкиллаштириш ва ваколатлар билан келишиш зарур. Шунинг учун ўзгаришлар туфайли ходимларни ўқитиш талаб этилмайди, хужжат аввалги версияси каби тарқалади.
Бошқарув кенгашининг 72/2018-сонли қарори	Янги "Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва корпоратив фирибгарликнинг олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш тўғрисидаги Низом" 2015 йилдаги "Фирибгарликнинг олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш тўғрисидаги Низом" ва

КРКА, д.д., Ново место

	2015 йилдаги "Фирибгарликнинг олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш сиёсати"ни ўрнини эгаллайди.
Бошқарув кенгашининг 259/2015-сонли қарори	7.12.2015 йилдаги Фирибгарликнинг олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш тўғрисидаги Низоми 7.12.2015 йилдаги Фирибгарликнинг олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш тўғрисидаги Сиёсати

МАЗМУНИ

I	Мақсадлари.....	3
II	Диапазони ва қўлланилиш соҳаси	3
III	Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликни тақиқлаш	4
IV	Виждонсиз хатти-ҳаракат ва фирибгарликка қарши курашиш тизими.....	4
V	Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик билан курашиш муолажалари ва чоралари	6
VI	Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон тўғрисидаги аризани бериш	6
VII	Аризаларни кўриб чиқиш муолажаси	7
VIII	Ўтиш ва якуний қоидалар	7

ВИЖДОНСИЗ ХАТТИ-ХАРАКАТЛАР ВА КОРПОРАТИВ ФИРИБГАРЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ, АНИҚЛАШ ВА ТЕРГОВ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМ

КРКА, д.д., Ново место

I Мақсадлари

Фирибгарликнинг олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш тўғрисидаги Низоми (кейинги ўринларда Низом) фирибгарликка қарши курашиш бўйича асосий мақсадларни, тамойилларни ва тизимни белгилаб беради. Низом шунингдек, КРКА ходимларининг виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва корпоратив фирибгарликнинг олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш билан боғлиқ вазифалари ва жавобгарликларини белгилаб беради.

Низом амалдаги қоидаларга, тавсияларга ва КРКАдаги ахлокий ҳулк тамойиллари ва қоидаларини, виждонли иш амалиётини ва ахлоқ меъёрларини белгилаб берувчи **КРКА компаниясининг Хулқ кодексига** асосланади.

КРКА компаниясининг виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик соҳасидаги мақсадлари қуйидагича:

- фирибгарликка нисбатан нолга тенг бўлган толерантлик тамойилига риоя қилган ҳолда унинг даражасини пасайтириш;
- ходимларнинг фирибгарликнинг белгилари ва уларни бошқариш усуллари тўғрисидаги хабардорлигини ошириш;
- фирибгарликни аниқлашда ва у ҳақида хабар беришда ходимларнинг масъулияти ҳақида хабардор қилиш (хабар бериш);
- фирибгарликнинг олдини олиш ва аниқлаш билан боғлиқ ички назорат тизимларини доимий такомиллаштириш ва бошқариш;
- фирибгарлик ҳолатларини огоҳлантириш, аниқлаш ва текшириш имконини берувчи тегишли ресурслар билан таъминлаш;
- тегишли меъёрлар, кўрсатмалар ва кодексларга риоя қилиш;
- фирибгарликка нисбатан гумонни ўз вақтида ва тегишли равишда текширишга гамхўрлик қилиш;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик тўғрисида ариза берган шахсларнинг анонимлигини таъминлаш;
- КРКА компаниясининг обрўси ва мулкани ҳимоя қилиш.

II Диапазони ва қўлланилиш соҳаси

Мазкур Низом КРКА компаниясининг барча ходимларига тегишли, улар КРКАга ва барча бошқа юридик ва жисмоний шахсларга (кейинги ўринларда учинчи шахслар) нисбатан шу Низомга мувофиқ иш тутишлари керак.

Мазкур Низомга асосан виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон бўлган аризани КРКАнинг барча ходимлари ва учинчи шахслар бериши мумкин.

Фирибгарлик ва коррупция билан курашиш соҳасидаги амалдаги меъёрлар, кўрсатмалар, халқаро ҳулқ меъёрлари ва КРКАнинг ички ҳужжатларига мувофиқ мазкур Низомда КРКА ходимлари ўз ишида ва компаниянинг бизнес-жараёнларида ҳар доим риоя қилиши керак бўлган асосий тамойиллар ва қоидалар белгилаб қўйилган.

КРКАнинг қарам жамиятлари мазкур Низом меъёрларига риоя қилишни таъминлашлари керак, шу қаторда, агар шундайлари мавжуд бўлса, янада қатъийроқ миллий талабларни ҳисобга олиш зарур.

КРКА, д.д., Ново место

Барча ходимлар электрон таълим орқали ёки бошқа тегишли усулда мазкур Низомнинг мазмуни билан танишиб чиқишлари керак. Низомнинг ўзгаришлари ҳақида ходимлар тегишли равишда хабардор қилинади. Янги ходимлар Низомнинг мазмуни билан ишга киришда танишиб чиқади.

III Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликни тақиқлаш

Амалдаги қоидаларда белгиланган барча турдаги виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик тақиқланади. Бундай хатти-ҳаракатларга биринчи навбатда қуйидагилар қиради:

- **Коррупция**- ўзи учун ёки учинчи шахс учун фойда олиш мақсадида хизмат лавозимини суиистеъмол қилиш. Агар фойда тегишли хатти-ҳаракат бузилишига ёрдамлашиш ёки уни рағбатлантириш мақсадида ваъда қилинган ёки тақдим этилган бўлса, ёки тегишли хатти-ҳаракатни бузиш учун тўлов сифатида қабул қилинган бўлса бундай хатти-ҳаракат коррупцион аҳамиятга эга бўлади.
- **Корпоратив фирибгарлик (ёки кейинги ўринларда "фирибгарлик")**- КРКА компанияси ёки учинчи шахсларнинг зарарига ноқонуний ёки асоссиз фойда олиш билан тавсифланган ҳар қандай ахлоқсиз ва/ёки ноқонуний ҳаракат. Фирибгарликка, асосан, ёлгон, вазиятларни яшириш ёки ишончни суиистеъмол қилиш, қалбакилаштирилган молиявий ҳисобот ва ҳоказолар қиради. Алоҳида шахслар ёки компаниялар айниқса пул маблағлари ёки мулк кўринишидаги моддий фойдани олиш мақсадида, ёки КРКА компанияси ёки учинчи шахслар зарарига ноқонуний усулда ўз манфаатларини рўёбга чиқариш мақсадида фирибгарликни амалга оширадилар. Ёлгон ҳаракатлари орқали алоҳида шахслар ёки компаниялар тўловлардан ёки хизматларни йўқотишдан қочишга ҳаракат қиладилар, ва ноқонуний ҳаракатлари орқали- ўзларининг шахсий ёки тижорат фойдасини ҳимоя қилишга уринадилар.
- **Порахўрлик**- порани, яъни ноқонуний ва ахлоқсиз хатти-ҳаракатга ёки ишончни суиистеъмол қилишга рағбат учун фойдани талаб қилиш, олиш, ваъда қилиш, таклиф қилиш, бериш ёки уни олишда воситачилик қилиш.
- **Манфаатлар тўқнашуви**- коррупцияга ёки бошқа ноқонуний ишларга олиб келиши мумкин бўлган хатти-ҳаракат ёки хатти-ҳаракатга ундаш имкони пайдо бўлиши мумкин бўлган вазият. Манфаатлар тўқнашуви инсон лавозимига бўлган мажбурият ва талаб билан шахсий манфаатлари ўртасидаги танловга дуч келиши билан тавсифланади.

IV Виждонсиз хатти-ҳаракат ва фирибгарликка қарши курашиш тизими

Виждонсиз хатти-ҳаракат ва фирибгарликка қарши курашиш бўйича назорат чораларининг мажмуаси КРКА ташкилий тузилмасининг барча даражаларида амалга оширилади, бунда уларнинг мақсади бизнес-жараёнларнинг сифатини, шаффофлигини, хавфсизлигини ва самарадорлигини таъминлашдан иборат.

Мазкур назорат чораларининг асоси бўлиб ташки ва ички қоидалар, стандартлар, яхши ишчи амалиётлари, кодекслар, ҳужжатларни бошқариш тизимлари, ваколатлар ва ходимларнинг масъулиги ва ҳоказолар хизмат қилади. Назорат чоралари шунингдек, фирибгарликни бартараф этиш, ходимлар орасида хабардорликни ва фирибгарлик ҳақидаги хабарларни тақдим этиш масъулияти даражасини ошириш, виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликни ажрата билиш, аниқлаш ва тергов қилиш учун мўлжалланган.

КРКА компаниясининг ривожланиш стратегиясида ва сифат бўйича Бошқарувида белгиланган мақсадларга эришишни хавф остига қўйиши мумкин бўлган омилларни ўз вақтида аниқлаш ва бошқариш учун КРКАда асосий стратегик ва операцион хавфларни бошқаришни таъминлайдиган назорат муҳити тузилган. Алоҳида назорат чоралари шунингдек, виждонсиз хатти-ҳаракат ва фирибгарлик билан курашиш тизимига ҳам тааллуқли.

**ВИЖДОНСИЗ ХАТТИ-ХАРАКАТЛАР ВА КОРПОРАТИВ
ФИРИБГАРЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ, АНИҚЛАШ ВА ТЕРГОВ
КИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМ**

КРКА, д.д., Ново место

КРКА компанияси хавфларининг рўйхати- бу потенциал хавфларнинг ҳар томонлама обзори, ва унга Фаолият яхлитлигини мустаҳкамлаш бўйича режа қўшимча бўлади. КРКА компаниясида хавфларни бошқариш барча бизнес-жараёнларга киритилган. Бизнес-жараёнларнинг узлуксизлиги ва хавфларни камайтирилиши учун назорат чораларини ва жавобгарлик турларини белгилаб берувчи кўп сонли стандарт операцион муолажалар ва бошқа ички йўриқномалар қўлланилади.

Куйида ишлаб чиқариш даражалари бўйича виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликни олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш учун жавобгар шахслар келтирилган.

«КРКА, д. д., Ново место» АЖ компаниясининг **бошқарув кенгаши** тегишли назорат муҳитини яратилишини таъминлайди, унинг ёрдамида мулкнинг қиймати ва компаниянинг обрўси сақлаб қолинади. Бошқарув кенгаши *фаолиятнинг белгиланган талабларга мувофиқ бўлишини таъминлаш бўйича ваколатли шахсни тайинлайди*, у шунингдек, виждонсиз хатти-ҳаракатларни ва фирибгарликни бартараф этиш, аниқлаш ва тергов қилиш учун жавоб беради.

Фаолиятнинг белгиланган талабларга мувофиқ бўлишини таъминлаш бўйича ваколатли шахс куйидагилар учун жавобгар ҳисобланади:

- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик хавфини баҳолаш;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликни олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш учун ички назорат тизимлари бўйича таклифларни киритиш;
- виждонсиз хатти-ҳаракат ва фирибгарликка нисбатан гумон бўлган ҳар бир аризани тегишли равишда кўриб чиқиш ва бундай аризаларни берган шахсларни ҳимоя қилиш;
- ходимларни мазкур Низомнинг мазмуни билан таништириш, ўргатиш ва хабардорлигини ошириш;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумонларни текшириш тўғрисидаги аризалар ва ҳужжатлар ҳисобини юритиш;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликни олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш муолажалари тўғрисидаги ҳисоботларни бошқарув кенгашига тақдим этиш;
- ташқи мутахассислар ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари билан ҳамкорлик қилиш.

Департаментлар, бўлимлар ва мустақил хизматларнинг раҳбарлари куйидагилар учун жавобгар ҳисобланади:

- улар жавобгар бўлган соҳадаги фирибгарликлар хавфларини баҳолаш;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик билан курашиш учун самарали ички назорат тизимини жорий қилиш;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан нолга тенг бўлган толерантликка риоя қилиш;
- тегишли чораларни ўтказишда виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон фаолиятнинг белгиланган талабларга мувофиқ бўлишини таъминлаш бўйича ваколатли шахснинг тузилмавий бўлинмаси билан боғлиқ бўлса, улар билан ҳамкорлик қилиш.

Ҳар бир ходим куйидагилар учун жавобгар ҳисобланади:

- КРКА компаниясининг Хулқ кодексига ва барча тегишли қоидаларига мувофиқ ҳаққоний ва тегишли хатти-ҳаракатларга;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликни кўрсатиши мумкин бўлган ҳаракатлар ёки молиявий операциялар тўғрисида хабар беришга;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик тўғрисидаги далилларни сақлаш ва ҳимоя қилишга;

KRKA, д.д., Ново место

- фирибгарликка нисбатан ногла тенг бўлган толерантликка риоя қилишга.

V Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик билан курашиш муолажалари ва чоралари

Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик билан курашиш муолажалари ва чоралари олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилишга бўлинади. Асосий эътибор фирибгарликни олдини олишга қаратилади. Йирик фирибгарликка нисбатан гумонни тергов қилиш тегишли малакага эга бўлган мутахассислар ва тегишли органларнинг ваколатида бўлган бир пайтда фирибгарликни аниқлаш бўйича чоралар ҳам муҳим.

Фирибгарлик хавфларини камайтириш мақсадида, айнан ички ҳужжатлар ва йўриқномаларни қабул қилиш ва уларга ўзгартиришлар ва қўшимчаларни киритиш йўли билан ички назорат тизимини такомиллаштириш ҳам фирибгарлик билан курашиш соҳасидаги мунтазам чора ҳисобланади.

Хавфларни камайтирувчи ва манфаатлар тўқнашуви пайдо бўлишини бартараф этувчи, шу билан KRKA компаниясига зарар етказилишини бартараф этувчи стандарт операцион муолажалар ва қоидалар ёрдамида KRKA манфаатлар тўқнашувини бошқариш тизимини таъминлайди.

KRKA соғлиқни сақлаш соҳаси билан барча муносабатлар амалдаги қоидаларга ва кўрсатмаларга мувофиқ амалга оширилиши, ҳамда ноқонуний ҳаракатлар имконияти камайиши борасида қайгуради. Тиббиёт вакиллари қоидаларга мувофиқ ҳаракат қиладилар ва маҳсулотни илгари суриш бўйича тегишли таълимни оладилар.

Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарлик билан самарали курашишда ходимларни ўргатиш ва тайёрлаш муҳим роль ўйнайди. Таълим дастурлари, корпоратив ОАВдаги эълонлар ва пештоқлардаги эълонлар ёрдамида KRKA хабардорликнинг тегишли даражасини таъминлайди, унинг асосида ходимлар виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликнинг белгиларини ёки шундай бўлиши мумкин бўлган алоҳида ҳаракатларни аниқлаб олишга қодир.

VI Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон тўғрисидаги аризани бериш

Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон тўғрисидаги аризани барча ходимлар ва учинчи шахслар бериши мумкин.

Агар KRKA ходими виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумонни кўрсатувчи хатти-ҳаракатни сезиб қолса, у ҳақида раҳбарни хабардор қилади. Агар ишнинг табиати ёки шароитлар бунга йўл қўймаса, Юридик хизматни ёки фаолиятнинг белгиланган талабларга мувофиқ бўлишини таъминлаш бўйича ваколатли шахсни хабардор қилади. Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ёки фирибгарликка нисбатан гумон бўлган аризалар шунингдек аноним бўлиши мумкин. Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ёки фирибгарликка нисбатан гумон бўлган аризаларни бериш учун электрон манзил: compliance.officer@krka.biz.

Агар даъво берган шахс анонимликни сақлаб қолишни истамаса, у виждонсиз хатти-ҳаракатлар ёки фирибгарликка нисбатан бўлган гумонини телефон орқали хабар қилиши мумкин, айнан:

- фаолиятнинг белгиланган талабларга мувофиқ бўлишини таъминлаш бўйича ваколатли шахсга – (07) 331 2600,
- Юридик хизмати раҳбарига – (07) 331 95 95.

ВИЖДОНСИЗ ХАТТИ-ҲАРАКАТЛАР ВА КОРПОРАТИВ ФИРИБГАРЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ, АНИҚЛАШ ВА ТЕРГОВ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМ

КРКА, д.д., Ново место

КРКА аризаچи тўғрисидаги маълумотларнинг махфийлигини сақлаш, ушбу маълумотлар билан ишlashда касбий эҳтиёткорликка риоя қилиш ва қандайдир жавобан чоралардан тегишли ҳимояни таъминлаш мажбуриятини олади.

VII Аризаларни кўриб чиқиш муолажаси

Алоҳида аризаларни кўриб чиқиш учун фаолият белгиланган талабларга мувофиқ бўлишини таъминлаш бўйича ваколатли шахс Юридик хизмати билан ҳамкорликда, зарурат туғилганида, махсус гуруҳни тайинлайди, унинг таркибига, ўзидан ташқари турли тузилмавий бўлинмалардан виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумонларни тергов қилишда зарур махсус билимларга эга бўлган яна 2-4 ходим кириши мумкин. Тайинланган гуруҳ виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон бўлган ҳар бир аризани кўриб чиқади, унинг вужудга келиш сабабларини тергов қилади, тузатувчи ва профилактик чораларни таклиф қилади. Фирибгарлик мазкур ишга ихтисослашган ходимлар томонидан, зарур бўлса шунингдек, штатсиз мутахассислар ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг вакиллари томонидан тергов қилинади.

Виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон тўғрисида ариза берган шахс ихтиёрий асосда ва зарар етказиш ниятисиз жавобан чоралардан ҳимоя қилинади. Унга тегишли кўмак кўрсатилади ва уни ариза бўйича қарор ҳақида хабардор қилиш мумкин. Аризаچи тўғрисидаги маълумотларга нисбатан махфийликка амал қилинади. Қандайдир жавобан чораларга КРКА компанияси Хулқ кодексининг ўта жиддий бузилиши деб қаралади.

Фаолиятнинг белгиланган талабларга мувофиқ бўлишини таъминлаш бўйича ваколатли шахс тушган аризалар ва улар билан боғлиқ кўрилган чоралар ва ҳаракатларнинг ҳисобини юритиши керак.

Хулосаларга қараб, фаолиятнинг белгиланган талабларга мувофиқ бўлишини таъминлаш бўйича ваколатли шахс компетентли бўлинмага ва, зарурат бўйича, Бошқарув кенгашига қуйидаги чоралардан бирини қўллашни таклиф қилади:

- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон асоссиз ҳисобланади, келгусида кўриб чиқиш талаб қилинмайди;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон асосли ҳисобланади, масалан, санкциялар каби ички чораларни қўллаб, назорат муолажаларини яхшилаш зарур;
- виждонсиз хатти-ҳаракатлар ва фирибгарликка нисбатан гумон асосли ҳисобланади, келгусида мазкур ишга ихтисослашган ходимлар, штатсиз мутахассислар ёки ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан тергов олиб бориш зарур.

Аниқланган фирибгарлик ҳолатларини кўриб чиқиш тегишли мамлакатда амал қиладиган қонунчиликка мувофиқ ўтказилади.

VIII Ўтиш ва якуний қондалар

Низом компаниянинг бошқарув кенгаши томонидан тасдиқланади. У КРКАнинг ҳам ички (Крканет), ҳам умумий эришимли сайтида нашр қилинган.

Мазкур Низом кучга кирган санадан бошлаб 7.12.2015 йилдаги Фирибгарликни олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш тўғрисидаги Низом ва 7.12.2015 йилдаги Фирибгарликни олдини олиш, аниқлаш ва тергов қилиш сиёсати бекор қилинади.

Мазкур Низом икки йилда бир марта қайта кўриб чиқилиши ва, зарур бўлганда, унга ўзгартиришлар киритилиши мумкин.